

Rozpowszechniane przez:

INFORMACJA

dotycząca nowych barw rozpoznawczych butli gazowych

Wprowadzanie w Polsce normy europejskiej PN-EN 1089-3 „Butle do gazów. Znakowanie butli. Kod barwny.”

Przy pomocy tej broszury firmy gazowe, działające w Polsce, chciałyby zwrócić uwagę wszystkim użytkownikom gazów technicznych, medycznych i spożywczych na zmiany w dotychczasowym znakowaniu barwnym butli gazowych.

Norma europejska EN 1089-3 została opublikowana w roku 1997. Jej polski odpowiednik został ustanowiony w grudniu 1999. Ze względu na szczególne uwarunkowania krajowe, norma ta ma być wdrożona w Polsce najpóźniej do 1 lipca 2006.

Firmy gazowe zdecydowały, że ze względu na dużą liczbę butli gazowych będących w obrocie, rozpoczną od 1 września 2001 r., a zakończą do 1 lipca 2006.

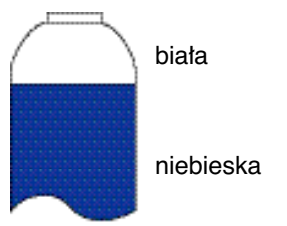
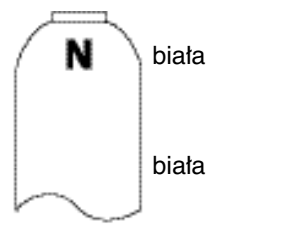
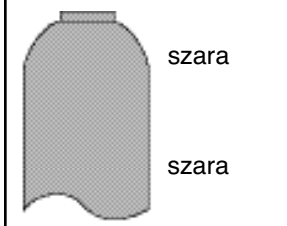
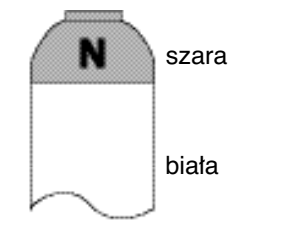
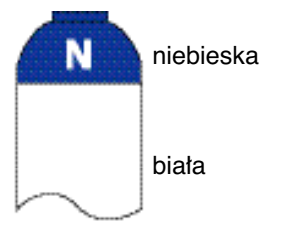
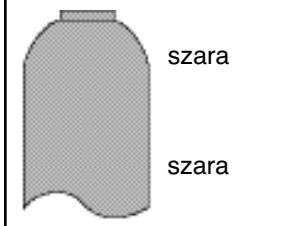
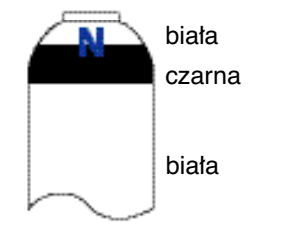
Poprzez dodatkowe oznakowanie butli z nowymi barwami rozpoznawczymi dużą literą „N” (Nowy, Neu, New, Nouveau), umieszczoną na czaszy butli i poprzez stosowanie zróżnicowanych króćców w zaworach butlowych, zgodnych z PN-M-69228:1994 (DIN 477), praktycznie wyeliminowano możliwość wystąpienia pomyłek. Możliwe w okresie przejściowym pomyłki między tlenem technicznym i medycznym będzie się przeciwdziałać poprzez odpowiednią kolejność wdrażania nowych barw rozpoznawczych.

Ważna wskazówka:

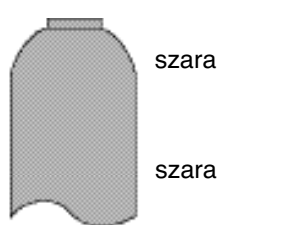
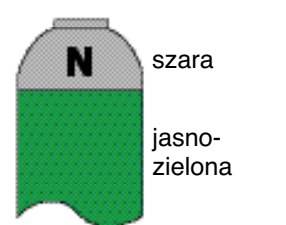
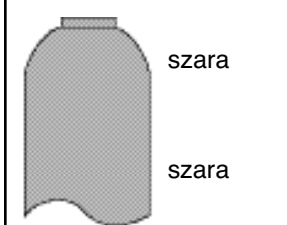
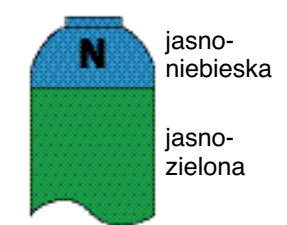
Jedynym wiążącym oznakowaniem zawartości gazowej jest etykieta produktu wraz z nalepkami ostrzegawczymi.

Znakowanie barwne jest dodatkowym źródłem informacji na temat właściwości gazu (palny, utleniający, toksyczny itp.). Jest ono rozpoznawalne nawet wtedy, gdy ze względu na duże oddalenie, nalepki ostrzegawcze są nieczytelne.

Przykłady obecnego i nowego kodowania barwnego butli gazowych Tablica barwna 2: Gazy i mieszanki gazowe do użytku medycznego i do oddychania

Stan obecny	Nowy	Stan obecny	Nowy
 biała niebieska	 biała biała	 szara szara	 szara biała
Tlen medyczny		Dwutlenek węgla medyczny	
 niebieska szara	 niebieska biała	 szara szara	 biała czarna biała
Podtlenek azotu medyczny		Powietrze syntetyczne, medyczne	

Tablica barwna 3: Gazy i mieszanki gazowe do użytku spożywczego (przykłady)

Stan obecny	Nowy	Stan obecny	Nowy
 szara szara	 szara jasno-zielona	 szara szara	 jasno-niebieska jasno-zielona
Dwutlenek węgla spożywczy		Mieszanina: Tlen + Gazy obojętne	

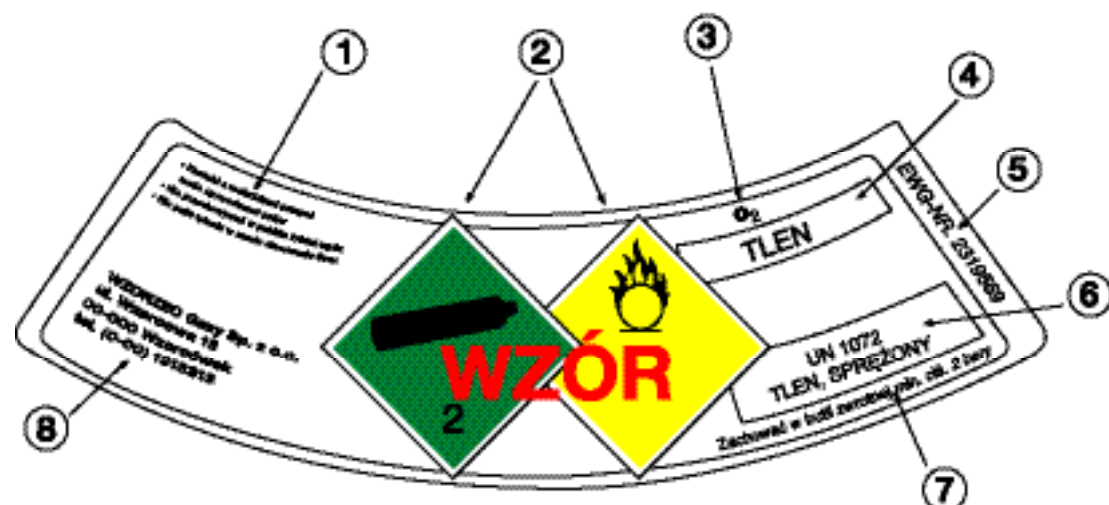
Barwa wg normy	Nr RAL	Barwa wg RAL
Żółta	1018	żółcień cynkowa
Czerwona	3000	plamienna czerwona
Jasnoniebieska	5012	jasnoniebieska
Jasnozielona	6018	zielono-żółta
Kasztanowa	3009	rudawo-czerwona
Biała	9010	czysta biel

Barwa wg normy	Nr RAL	Barwa wg RAL
Niebieska	5010	niebiesko-fioletowa
Ciemnozielona	6001	szmaragdowa zieleni
Czarna	9005	głęboka czerń
Szara	7037	zakurzona szara
Brązowa	8008	oliwkowo zielona

Podane barwy są zgodne z rejestrem RAL 840 HR, który jest dostępny w:
RAL, Siegburger Strasse 39, D - 53757 Sankt Augustin, Niemcy

Niniejsza broszura przedstawia stan wiedzy technicznej, aktualny w chwili oddawania do druku. Potencjalny użytkownik, przed użyciem zawartych w niej informacji, powinien sprawdzić jej aktualność, a dyspozycję odnośnie stosowalności tych informacji w jego konkretnym przypadku podejmuje na własną odpowiedzialność. PFGT nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności za ewentualne straty spowodowane nieodpowiednim użyciem informacji zawartych w tej broszurze.

Przedstawiony poniżej przykład etykiety spełnia wymagania przepisów transportowych (ADR) i zawiera wszystkie niezbędne informacje, w tym przypadku dla tlenu technicznego.

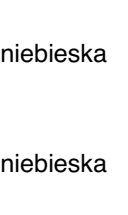
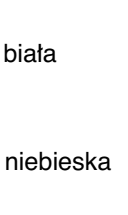
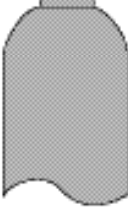
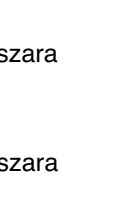
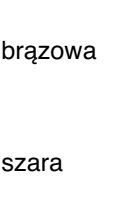
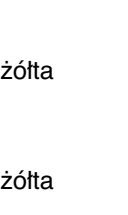
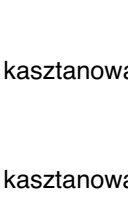
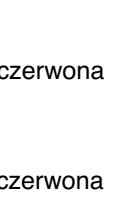
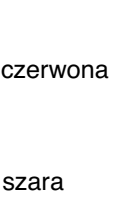
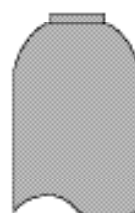
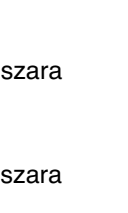
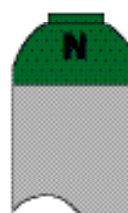
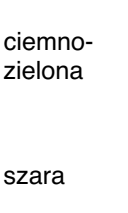
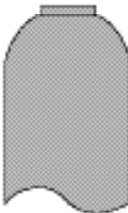
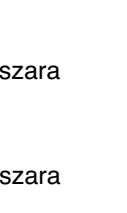
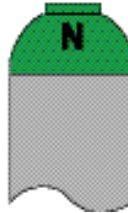
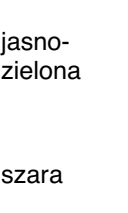
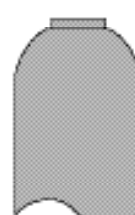
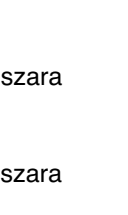
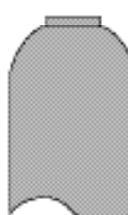
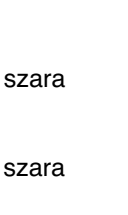
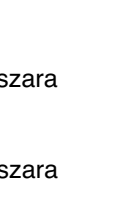
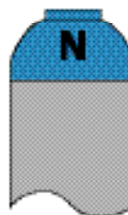
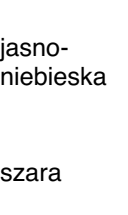
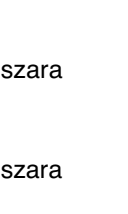
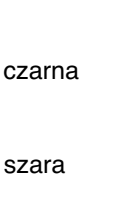
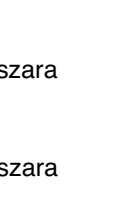
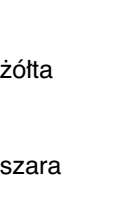
Objaśnienia:

(1) Zwroty R i S - ostrzeżenia przed ryzykiem i zalecenia bezpieczeństwa	(5) Opcja: numer EWG dla gazów jednoskładnikowych lub sformułowanie „Mieszanina gazowa”
(2) Nalepki ostrzegawcze (zgodne z ADR)	(6) Pełne określenie gazu - zgodnie z ADR
(3) Wzory chemiczne gazów lub mieszanin gazowych	(7) Wskazówki producenta
(4) Nazwa handlowa produktu	(8) Nazwa, adres i numer telefonu producenta

Istotne punkty normy PN-EN 1089-3 i umowy zawartej przez członków PFGT odnośnie wprowadzania tej normy w Polsce.

- Norma obowiązuje dla butli gazów technicznych i medycznych z wyłączeniem butli do „gazu płynnego” (LPG) i gaśnic.
- Znakowanie za pomocą barw rozpoznawczych uregulowano jedynie dla czaszy butli. W przypadku przewidzianego w normie, znakowania przy użyciu 2 barw (np. mieszanin gazowych do użytku medycznego), zostanie ono naniesione na czaszę butli w postaci pierścieni.
- Barwa części cylindrycznej butli nie została w normie sztywno ustalona. Niemniej jednak, aby ułatwić tak użytkownikom butli jak i służbom ratowniczym rozpoznawanie poszczególnych gazów, a także po to, aby zwrócić uwagę na szczególne właściwości gazu w butli, firmy gazowe w Polsce doszły do porozumienia i określiły barwę części cylindrycznej dla poszczególnych gazów. W przypadku większości gazów, dla części cylindrycznej butli została ustalona barwa szara. Jako wyjątki zostały określone: acetylen - barwa kasztanowa, tlen - barwa niebieska.
- Na kod barwy zgodny z nową normą wskazuje duża litera „N”, umieszczona na czaszy butli dwukrotnie, po przeciwległych stronach butli. Barwa oznakowania „N” powinna być biała, czarna lub niebieska - tak aby kontrast z czaszą był możliwie największy. W przypadku butli gdzie nic się nie zmienia, np. dla dwutlenku węgla, oznakowane literą „N” nie jest wymagane.
- Aby ograniczyć do minimum możliwość wystąpienia pomyłki między tlenem technicznym a medycznym, wprowadzenie nowego kodowania barwnego dla tlenu technicznego rozpocznie się 1 września 2002. Do tego czasu wszystkie butle do tlenu medycznego powinny być już oznakowane zgodnie z nową normą.
- Butle do gazów medycznych jak również do gazów do inhalacji (gazów do oddychania), w celu wyraźnego odróżnienia ich od gazów technicznych, będą miały część cylindryczną barwy białej. Natomiast butle do gazów spożywczych, z tych samych powodów - część cylindryczną barwy jasnozielonej.

Przykłady obecnego i nowego kodowania barwnego butli gazowych Tablica barwna 1: Gazy jednoskładnikowe i mieszanki gazowe do użytku technicznego

Stan obecny	Nowy	Stan obecny	Nowy
 niebieska niebieska	 biała niebieska	 szara szara	 brązowa szara
Tlen techniczny		Hel	
 żółta żółta	 kasztanowa kasztanowa	 czerwona czerwona	 czerwona szara
Acetylen		Wodór, Mieszaniny z wodorem, Metan	
 szara szara	 ciemno-zielona szara	 szara szara	 jasno-zielona szara
Argon		Powietrze, Mieszaniny gazów obojętnych	
 szara szara	 szara szara	 szara szara	 jasno-niebieska szara
Dwutlenek węgla		Mieszanina: ≥23% Tlenu + Gaz obojętny	
 szara szara	 czarna szara	 szara szara	 żółta szara
Azot		Amoniak, Chlor, Chlorowodór	